

Quicksan natuurwaardenonderzoek

Bobeldijk 110 en Bobeldijk ongenummerd te Berkhout

Effectbeoordeling van herontwikkeling van een agrarisch erf
in het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Quickscan natuurwaardenonderzoek Bobeldijk 110 en Bobeldijk ongenummerd te Berkhout

Effectbeoordeling van de voorgenomen activiteiten
in het kader van de Wet natuurbescherming

Uitgevoerd door:
Natuurbank Overijssel
Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

BTW-ID: NL001388212B56
E: info@natuurbankoverijssel.nl
Tel: 0543-451142 / 0614-435700

Opdrachtgever: BJZ.NU
Contactpersoon: dhr. W. Bekke
Twentepoort Oost 16a
7609 RG ALMELO

Projectnummer en versie: 3002 versie 1.0		Status: definitief
Veldmedewerker(s): G. Tamminga	Auteur: P. Leemreise	Rapportdatum: 19-11-2020
Bobeldijk 110 en Bobeldijk ongenummerd Berkhout		

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Hoofdstuk 1 Inleiding.....	5
Hoofdstuk 2 Het plangebied	6
2.1 Situering	6
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	6
Hoofdstuk 3 Voorgenomen activiteiten.....	8
3.1 Algemeen	8
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –gebieden	8
3.3 Vaststellen van de invloedssfeer	8
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied	9
Hoofdstuk 4 Gebiedsbescherming.....	9
4.1 Algemeen	9
4.2 Natuurnetwerk Nederland, ganzenfoerageergebied en Weidevogelleefgebied	9
4.3 Natura 2000.....	10
4.4 Slotconclusie.....	12
Hoofdstuk 5 Soortenbescherming	13
5.1 Verwachting en bureauonderzoek.....	13
5.2 Methode.....	13
5.3 Resultaten	14
5.4 Toetsingskader	17
5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep.....	18
5.6 Historische gegevens en overige bronnen	21
5.7 Volledigheid van het onderzoek.....	21
Hoofdstuk 6 Conclusies.....	22

SAMENVATTING

Er zijn concrete plannen voor de bouw van drie vrijstaande woningen op een onbebouwd perceel aan de Bobeldijk (ongenummerd) te Berkhout. Deze woningen mogen gebouwd worden in het kader van de Ruimte voor ruimte-regeling van de gemeente Koggenland. Ter compensatie voor de bouw van de woningen wordt vrijkomende en ontsierende agrarische bebouwing en erfverharding op een agrarisch erf aan de Bobeldijk 110 geamoveerd. Als gevolg van deze voorgenomen activiteiten kan overtreding van de Wet natuurbescherming op voorhand niet uitgesloten worden. Daarom is Natuurbank Overijssel gevraagd om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Wet natuurbescherming in beeld te brengen. In voorliggend rapport worden de bevindingen van het uitgevoerde onderzoek gepresenteerd. Naast een beschrijving van het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van het onderzoek, worden de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten weergegeven.

Het plangebied is op 13 november 2020 onderzocht op de (potentiële) aanwezigheid van beschermde planten, dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingslocaties en andere beschermde functies, zoals foerageergebied en vliegroute van vleermuizen. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op beschermd (natuur)gebied, zoals Natura 2000, ganzenfoerageergebied, weidevogelleefgebied en Natuurnetwerk Nederland.

Wettelijke consequenties m.b.t. gebiedsbescherming:

Het plangebied behoort niet tot Natuurnetwerk Nederland, ganzenfoerageergebied, weidevogelleefgebied, Terreinen binnen de vastgestelde kritische afstand van Natura 2000 of Natura 2000. Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot een negatief effect op Natuurnetwerk Nederland, ganzenfoerageergebied of weidevogelleefgebied en leidt daarom niet tot wettelijke consequenties. Gelet op de aard en omvang van de voorgenomen activiteiten en de afstand tussen het plangebied en Natura 2000-gebied, kan een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied op voorhand uitgesloten worden. Ook ligt het plangebied buiten de zone 'Terreinen binnen de vastgestelde kritische afstand van Natura 2000'. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten in het kader van gebiedsbescherming vast te kunnen stellen.

Wettelijke consequenties m.b.t. soortbescherming:

De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied niet tot een geschikte groeiplaats voor beschermde planten, maar wel tot geschikt functioneel leefgebied van verschillende beschermde diersoorten. De slooplocatie wordt benut als foerageergebied door vogels, amfibieën en grondgebonden zoogdieren en mogelijk bezetten vogels en verschillende beschermde amfibieën en grondgebonden zoogdieren er een vaste rust- en voortplantingsplaats. De bouwlocatie vormt ook foerageergebied voor vogels, amfibieën en grondgebonden zoogdieren, maar op de bouwlocatie bezetten alleen sommige grondgebonden zoogdieren en amfibieën een vaste rust- en/of voortplantingsplaats. Vleermuizen vliegen vermoedelijk wel incidenteel over beide deelgebieden tijdens het foerageren, maar bezetten er geen vaste rust- of voortplantingsplaats.

Er nestelen vogels op de slooplocatie waarvan uitsluitend het bezette nest beschermd is, niet het oude nest of de nestplaats, en er nestelen huismussen. Het nest en de nestplaats van de huismus is jaarrond beschermd is en mag alleen geschaad worden mits daarvoor een ontheffing is verkregen. Omdat vervangende nestplaatsen geplaatst kunnen worden op de resterende gebouwen op het erf, is het aannemelijk dat deze ontheffing verkregen wordt.

Voor de beschermde grondgebonden zoogdieren en amfibieën, die mogelijk gedood worden of waarvan de vaste rust- en/of voortplantingsplaats mogelijk beschadigd of vernield wordt, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden' en het 'beschadigen en vernielen van vaste verblijf- en/of voortplantingsplaats'. Deze vrijstelling is van toepassing omdat er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling.

Door het uitvoeren van voorgenomen activiteiten, neemt de betekenis van het plangebied als foerageergebied voor sommige beschermde diersoorten af, dit leidt echter niet tot wettelijke consequenties.

Samenvattende conclusie:

Het plangebied vormt een deel van een agrarisch erf en agrarisch cultuurland en wordt omgeven door intensief beheerd agrarisch cultuurland. De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied niet tot een geschikte groeiplaats voor beschermde planten, maar wel tot een functioneel leefgebied van verschillende beschermde diersoorten. Afhankelijk van de tijd van het jaar, waarin de voorgenomen activiteiten uitgevoerd worden, kan een beschermd dier gedood worden en een vaste rust- en/of voortplantingsplaats van een beschermd dier beschadigd en/of vernield worden. Voor de meeste beschermde dieren, die mogelijk geschaad worden als gevolg van de voorgenomen activiteiten, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden' en het 'beschadigen en vernielen van de vaste rust- en voortplantingsplaats'. Deze vrijstelling geldt niet voor vogels, bezette vogelnesten en de vaste rust- en voortplantingsplaats van de huismus.

Omdat bezette vogelnesten niet geschaad mogen worden, dienen de gebouwen buiten de voortplantingsperiode gesloopt te worden. Om de gebouwen waarin huismussen nestelen te mogen slopen, dient een ontheffing verkregen te zijn. Voorwaarde voor het verkrijgen van een ontheffing is het aanbrengen van vervangende nestplaatsen voor de huismus. Omdat twee woningen en enkele bijgebouwen behouden blijven op het erf, is dit mogelijk. Het is aannemelijk dat de benodigde ontheffing verkregen wordt.

Geadviseerd wordt rekening te houden met de kans, dat de rugstreeppad geschikt voortplantingsbiotoop in het plangebied bezet, dat mogelijk onbedoeld ontstaat tijdens de bouwfase. Initiatiefnemer mag voorzorgsmaatregelen treffen om deze dieren te weren van de bouwlocatie, maar beter is te voorkomen dat geschikt voortplantingsbiotoop ontstaat.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot een negatief effect op beschermd (natuur)gebied.

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

Er zijn concrete plannen voor de bouw van drie vrijstaande woningen op een onbebouwd perceel aan de Bobeldijk (ongenummerd) te Berkhout. Deze woningen mogen gebouwd worden in het kader van de Ruimte voor ruimte-regeling van de gemeente Koggenland. Ter compensatie voor de bouw van de woningen wordt vrijkomende en ontsierende agrarische bebouwing en erfverharding op een agrarisch erf aan de Bobeldijk 110 geamoveerd. Als gevolg van deze voorgenomen activiteiten kan overtreding van de Wet natuurbescherming op voorhand niet uitgesloten worden. Daarom is Natuurbank Overijssel gevraagd om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Wet natuurbescherming in beeld te brengen. In voorliggend rapport worden de bevindingen van het uitgevoerde onderzoek gepresenteerd. Naast een beschrijving van het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van het onderzoek, worden de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten weergegeven.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de (potentiële) aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingsplaatsen en andere beschermde functies. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op beschermd (natuur)gebied.

Op basis van de onderzoeksresultaten worden de wettelijke consequenties bepaald van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Wet natuurbescherming (soorten en Natura 2000-gebied) en de Provinciale Ruimtelijke Verordening van Noord-Holland (Natuurnetwerk Nederland & Weidevogelleefgebied).

Doel van deze rapportage:

De Quickscan natuurwaardenonderzoek is uitgevoerd als één van de verschillende (milieu)onderzoeken in het kader van besluitvorming binnen de Ruimtelijke Ordening (doorgaans het wijzigen van het bestemmingsplan) of het aanvragen van een Omgevingsvergunning. Het onderzoek is uitgevoerd om antwoord te kunnen geven op de vraag: is er sprake van een goede ruimtelijke ordening (is de voorgenomen activiteit uitvoerbaar?). Het is nadrukkelijk geen ecologisch werkprotocol dat opgesteld wordt om te voorkomen dat de Wet natuurbescherming overtreden wordt als gevolg van de voorgenomen activiteiten. De Wet natuurbescherming is tijdens de uitvoering van voorgenomen activiteiten altijd van toepassing en het is aan de uitvoerende partijen om de noodzakelijke zorgvuldigheid te betrachten tijdens de uitvoering.

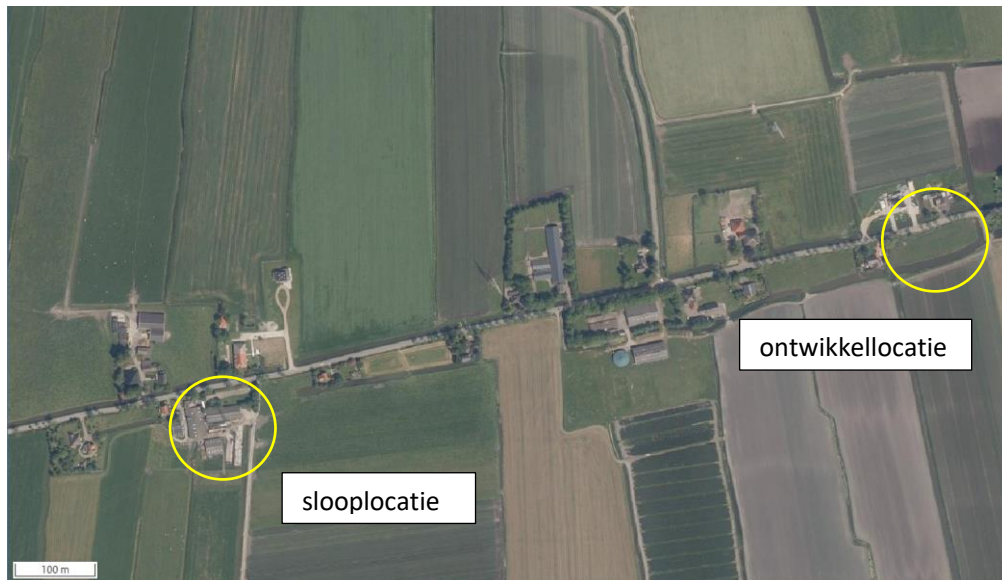
Om een goed ecologisch werkprotocol op te kunnen stellen is meer detailinformatie vereist, zoals de planning in uitvoering, in te zetten materieel en informatie over type bebouwing, bouwwijze, materiaalgebruik etc.

HOOFDSTUK 2

HET PLANGEBIED

2.1 Situering

Het plangebied bestaat uit twee deelgebieden; Bobeldijk 110 en Bobeldijk ongenummerd. Beide deelgebieden liggen in het landelijk gebied, ten westen van de woonkern Bobeldijk. Beide deelgebieden worden omgeven door landelijk gebied. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven op een topografische kaart.

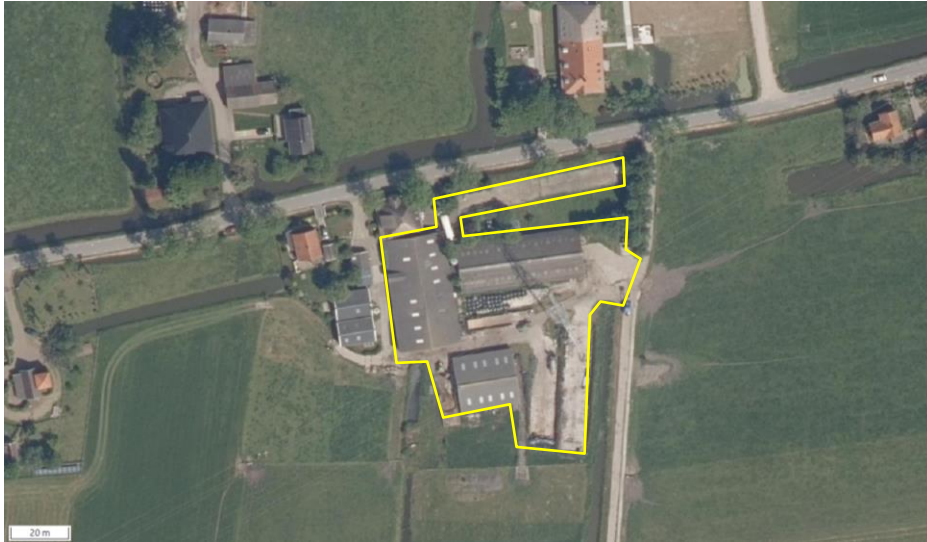

Globale ligging van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode marker aangeduid (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Deelgebied Bobeldijk 110

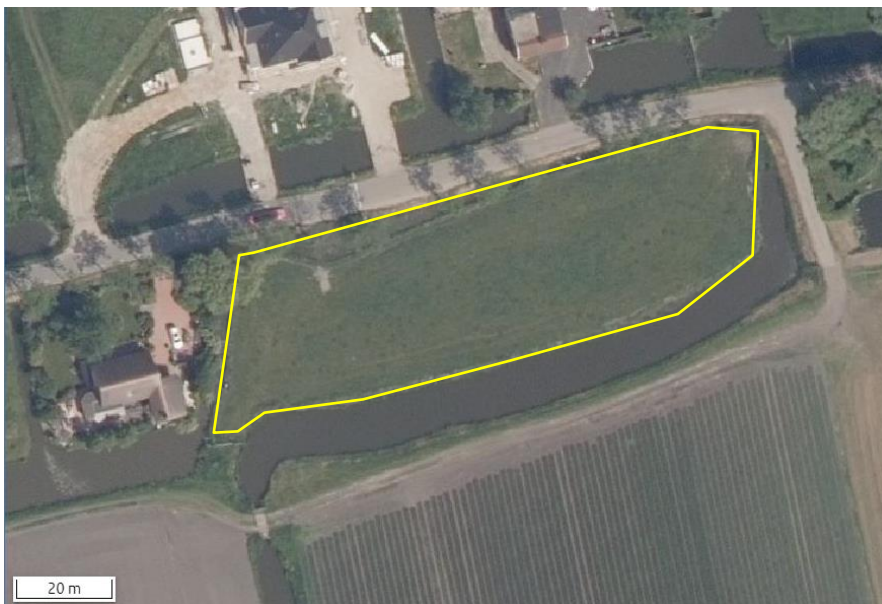
Het plangebied vormt een deel van een agrarisch erf en bestaat uit erfverharding, bebouwing en beplanting (klimop). In het plangebied staan drie rundveestallen. Twee stallen zijn gebouwd met stalen spanten en één stal is gebouwd met houten boogspanten. Alle stallen zijn gedekt met golfplaten en beschikken deels over dakisolatie in de vorm van hardschuimplaten die onder de gording is bevestigd. De gemetselde buitengevels van de stallen beschikken niet over een luchtspouw. Verder bestaat het plangebied uit erfverharding, deels in gebruik t.b.v. kuilvoeropslag. De staat van onderhoud van de gebouwen is goed; alle gebouwen zijn wind- en waterdicht. Wel zitten hier en der gaten in de dakisolatie en ontbreken enkele planken aan de gevel. Het agrarische bedrijf was tijdens het veldbezoek in gebruik. Voor een verbeelding van het plangebied wordt verwezen naar de fotobijlage. Op onderstaande afbeelding wordt de begrenzing van het plangebied weergegeven.

Luchtfoto met daarop de slooplocatie. De bebouwing en erfverharding binnen het gele kader zal verwijderd worden (bron luchtfoto: ruimtelijkeplannen.nl).

Deelgebied Bobeldijk ongenummerd

Dit deelgebied bestaat volledig uit agrarisch cultuurland, in gebruik als grasland. Het perceel heeft een soortenarme vegetatie van raaigras en wordt intensief beheerd. Op onderstaande afbeelding wordt de begrenzing van het plangebied weergegeven.

Luchtfoto met daarop de ontwikkellocatie. Nieuwe woningen worden gebouwd binnen het gele kader (bron luchtfoto: ruimtelijkeplannen.nl).

3.1 Algemeen

Het voornemen bestaat om alle bebouwing en erfverharding op de slooplocatie te amoveren en de ondergrond in te richten als agrarische cultuurgrond of erf/tuin. In de ontwikkellocatie worden drie vrijstaande woningen gebouwd. Een bestaande watergang wordt verlengd waardoor het plangebied als het ware een eiland wordt. Om de woningen te ontsluiten wordt bij elk erf een brug geplaatst. Het meest westelijke deel van het plangebied wordt ingericht als grasland. Het plangebied wordt nadien landschappelijk ingepast door middel van de aanplant van erf- en landschappelijke beplanting. Op onderstaande afbeelding wordt een plattegrond van de nieuwe bebouwing weergegeven.

Plattegrond van de nieuwe bebouwing in het plangebied (bron: ErvenConsulenten.nl).

De volgende activiteiten worden getoetst op relevantie t.a.v. de Wet natuurbescherming:

- Slopen bebouwing;
- Verwijderen erfverharding;
- Bouwrijp maken bouwplaatsen;
- Bouwen woningen en bruggen;
- Aanleggen erfverharding en beplanting;

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –gebieden

De voorgenomen activiteiten hebben mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en beschermd (natuur)gebied. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Verstoren rust- en voortplantingsplaatsen als gevolg van geluid, stof en trillingen tijdens de werkzaamheden

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de duur, aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van de voorgenomen activiteit op een beschermde soort verschilt per soort en/of soortgroep.

In deze studie wordt alleen gekeken naar de uitvoering van de fysieke werkzaamheden, zoals het uitvoeren van sloop- en bouwwerkzaamheden.

Beoordeling van de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:

De invloedsfeer van de voorgenomen fysieke activiteiten is lokaal. Mogelijk zijn tijdens de werkzaamheden geluid, stof en trillingen waarneembaar in een gebied rondom het plangebied, maar deze effecten zijn echter incidenteel en kortstondig en hebben geen wezenlijke schadelijke invloed op beschermde soorten, rust- of voortplantingsplaatsen buiten het plangebied.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Om de effecten van een voorgenomen activiteiten goed in beeld te kunnen brengen, is het soms van belang ook buiten het plangebied te kijken. In voorliggend geval grenst het plangebied hoofdzakelijk aan intensief beheerd agrarisch cultuurland, openbare weg en tuin. Vanwege de lokale invloedsfeer en de habitats die aan het plangebied grenzen, wordt het onderzoeksgebied gelijk gesteld aan het plangebied. Er is geen aanleiding te veronderstellen dan beschermde soorten en/of -waarden buiten het plangebied op een dusdanige wijze aangetast worden, dat dit leidt tot wettelijke consequenties.

HOOFDSTUK 4 GEBIEDSBESCHERMING

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteit op beschermd natuurgebied, zoals Natura 2000, weidevogelleefgebied en Natuurnetwerk Nederland.

4.2 Natuurnetwerk Nederland, ganzenfoerageergebied en Weidevogelleefgebied

Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van het Natuurnetwerk Nederland (verder NNN genoemd). De beoordeling of de voorgenomen activiteit past in het NNN, dient met name uitgevoerd te worden in de afweging van een 'goede ruimtelijke ordening' als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing. De aanwezigheid van beschermde planten en dieren is daarbij niet direct van belang.

Vanwege het grote belang voor de biodiversiteit en de betekenis voor de kwaliteit van de leefomgeving en regionale economie geldt een beschermingsregime voor het gehele NNN. Voor het NNN geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. In de verordening is het "nee, tenzij"-regime vast gelegd. Dit betekent dat (nieuwe) plannen, projecten of handelingen niet zijn toegestaan indien zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten. Er kan echter aanleiding zijn om toch ontwikkelingen toe te staan. De mogelijkheid om een uitzondering te maken op de algemene lijn van behoud en duurzame ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden, is aan strikte voorwaarden gebonden. Uiteraard geldt ook hier dat de generieke regeling van toepassing blijft (zoals de toepassing van de principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik, ontwikkelingsperspectieven en gebiedskenmerken). Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op 'behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN' waarbij tevens zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn.

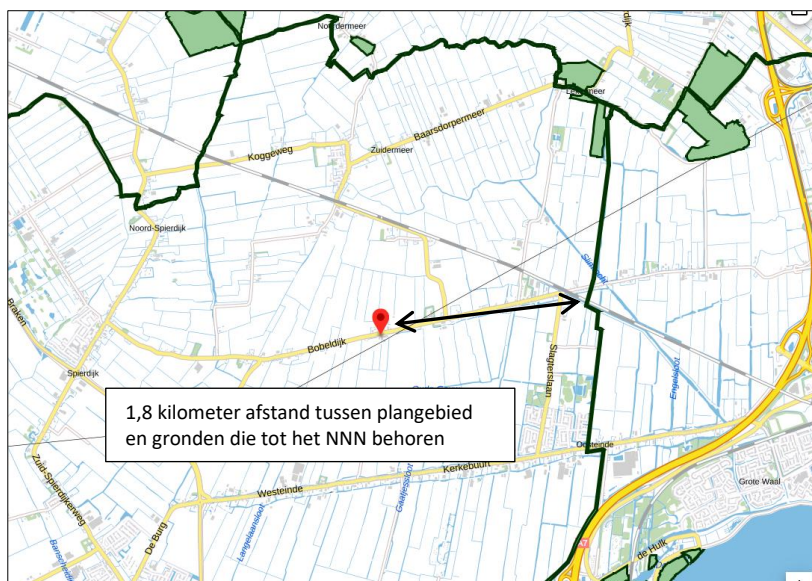
De kernkwaliteiten binnen het NNN zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor grootschalige ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van het NNN is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij worden de zogenaamde NNN-spelregels gehanteerd: her-begrenzing van het NNN, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel. Het 'nee, tenzij'-principe en de overige spelregels hebben is opgenomen in de provinciale ruimtelijke verordening van de provincie Noord-Holland. Er is door toepassing van de spelregels ruimte voor het aanpassen van de begrenzing als daarmee de doelen op een betere manier kunnen worden bereikt.

Met het aanwijzen van Weidevogelleefgebied wil de provincie een bijdrage leveren aan het duurzaam behoud van de weidevogelpopulatie in de provincie. Ruimtelijke ontwikkelingen met een negatief effect op weidevogels zijn slechts onder voorwaarden mogelijk waarbij het negatieve effect gecompenseerd dient te worden.

Genzenfoerageergebied is gebied dat is aangewezen als foerageergebied voor overwinterende ganzen. In dit gebied wil de provincie ruimtelijke ontwikkelingen weren die deze functie aantasten.

Ligging t.o.v. het Natuurnetwerk Nederland, ganzenfoerageergebied en Weidevogelleefgebied

Het plangebied behoort niet tot ganzenfoerageergebied, weidevogelleefgebied of Natuurnetwerk Nederland. Het plangebied ligt op minimaal 1,8 kilometer afstand van gronden die tot het Natuurnetwerk Nederland behoren. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van het plangebied. Gronden die tot Natuurnetwerk Nederland behoren worden met de groene kleur op de kaart aangeduid. De ligging van het plangebied wordt met de rode marker aangeduid (bron: Ruimtelijkeplannen.nl).

Effectbeoordeling

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten is lokaal. De voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland, ganzenfoerageergebied of weidevogelleefgebied.

Wettelijke consequenties

Voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op de kwaliteit of areaal van Natuurnetwerk Nederland, ganzenfoerageergebied of weidevogelleefgebied en leiden daarom niet tot wettelijke consequenties.

4.3 Natura 2000

De biodiversiteit (soortenrijkdom) in Europa gaat al jaren achteruit. Duurzame bescherming van flora en fauna is hard nodig. Planten en dieren trekken zich weinig aan van landsgrenzen en het is daarom belangrijk om natuurbescherming in Europees verband aan te pakken. Zo voorkomen we dat de natuur in Europa en in Nederland steeds eenvormiger wordt. Daartoe is in 1979 de Vogelrichtlijn opgesteld en in 1992 de Habitatrichtlijn. Deze richtlijnen hebben twee componenten: soortenbescherming en gebiedsbescherming. Alle EU-lidstaten wijzen beschermde gebieden aan voor specifieke (leefgebieden van) (vogel-)soorten. De onder beide richtlijnen aangewezen beschermde gebieden vormen het Natura 2000-netwerk. De

Nederlandse bijdrage aan dit Europese netwerk van beschermde natuurgebieden bestaat uit ruim 160 gebieden.

Beschermingsregime

De Wet natuurbescherming regelt in hoofdstuk 2 de bescherming van Natura 2000-gebieden. Dit zijn speciale beschermingszones op grond van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. De minister wijst deze gebieden aan.

Voor de Natura 2000-gebieden stelt de minister instandhoudingsdoelstellingen op voor:

- de leefgebieden van vogels;
- de natuurlijke habitats of habitats van soorten (art. 2.1 Wet natuurbescherming);

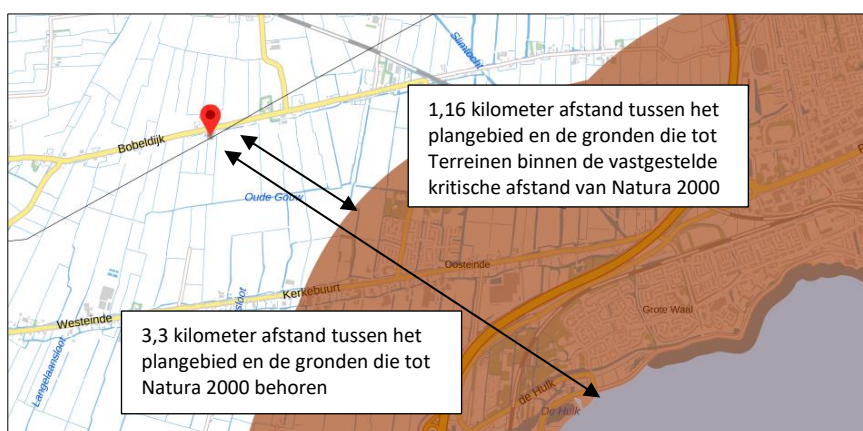
De provincies stellen voor de Natura 2000-gebieden een beheerplan op (art. 2.3 Wet natuurbescherming). In het beheerplan staan maatregelen die ervoor moeten zorgen dat de instandhoudingsdoelstellingen worden bereikt.

Nederland past een vergunningenstelsel toe. Hierdoor is in ons land een zorgvuldige afweging gewaarborgd rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Vergunningen worden verleend door provincies of door de Minister van EZ. Natura 2000-gebieden mogen geen significante schade ondervinden. Dit houdt in dat bepaalde plannen en projecten, op zichzelf óf in combinatie met andere plannen en projecten, de natuurwaarden waarvoor de gebieden zijn aangewezen niet significant negatief mogen beïnvloeden. Elke ontwikkeling in of nabij een Natura 2000-gebied dient te worden onderworpen aan een 'voortoets'. Uit de voortoets moet blijken of kan worden uitgesloten dat de gewenste werkzaamheden/ontwikkelingen een (significant) negatief effect hebben (op zichzelf of in combinatie met andere plannen of projecten). Voor alle Natura 2000-gebieden dient een beheerplan te zijn opgesteld waaruit duidelijk wordt welke activiteiten wel en niet zonder vergunning mogelijk zijn in en nabij die gebieden.

Als gevolg van het stopzetten van de PAS-systematiek, mogen plannen die leiden tot een verhoogde depositie van NO_x/NH₃ op Natura 2000-gebied, niet in uitvoering gebracht worden zonder Wet natuurbeschermingsvergunning.

Ligging van het plangebied t.o.v. Natura-2000

Het plangebied ligt op minimaal 3,3 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied Markermeer en IJmeer en ligt op 1,14 kilometer afstand van Terreinen binnen de vastgestelde kritische afstand van Natura 2000. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van Natura 2000-gebied Terreinen binnen de vastgestelde kritische afstand van Natura 2000 in de omgeving van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode marker aangeduid. Gronden die tot Natura 2000 behoren worden met de blauwe kleur aangeduid. Met de bruine kleur wordt 'Terreinen binnen de vastgestelde kritische afstand van Natura 2000' aangeduid (bron: Aerius.nl).

Stikstofgevoelige Habitattypen

Niet alle Habitattypen in Natura 2000-gebied zijn even gevoelig voor verzuring, als gevolg van stikstofdepositie. Het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer is niet gevoelig voor stikstofdepositie. Stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebied, liggen op meer dan vijf kilometer afstand van het plangebied.

Beoordeling uitvoering fysieke activiteiten

De uitvoering van fysieke activiteiten in een bepaald plangebied zou kunnen leiden tot een negatief effect op instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied in de omgeving van een plangebied. Als gevolg van bouwwerkzaamheden kunnen negatieve effecten optreden, zoals een toename van geluid, trillingen, kunstlicht, visuele verstoring, areaalverlies en aantasten van de hydrologie.

Gelet op de aard, omvang en duur van de voorgenomen activiteiten en de afstand tussen het plangebied en Natura 2000-gebied, wordt in voorliggend geval een negatief effect op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied uitgesloten. De invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten is lokaal en gelet op de afstand tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied Zwanenwater en Pettemerduinen is een negatief effect uitgesloten.

Beoordeling Stikstof

Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling, wordt materieel met een verbrandingsmotor ingezet en vindt er een tijdelijke toename plaats van verkeersbewegingen als gevolg van aan- en afvoer van sloop- en/of bouwmaterialen, materieel en personeel. Als gevolg van de voorgenomen activiteiten wordt een grondgebonden veehouderijbedrijf gesaneerd. Dit leidt tot een forse reductie van stikstofemissie vanuit het plangebied. Gelet op de aard en omvang van de voorgenomen activiteiten en de afstand tussen het plangebied en stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebied, kan een negatief effect op Natura 2000-gebied uitgesloten worden. Nader onderzoek, zoals het opstellen van een stikstofberekening is niet noodzakelijk om een significant negatief effect uit te kunnen sluiten.

Wettelijke consequenties

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties in het kader van de bescherming van Natura 2000-gebied.

4.4 Slotconclusie

Het plangebied behoort niet tot Natuurnetwerk Nederland, ganzenfoerageergebied, weidevogelleefgebied of Natura 2000. Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot een negatief effect op Natuurnetwerk Nederland, ganzenfoerageergebied of weidevogelleefgebied en leidt daarom niet tot wettelijke consequenties. Gelet op de aard en omvang van de voorgenomen activiteiten en de afstand tussen het plangebied en Natura 2000-gebied, kan een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied op voorhand uitgesloten worden. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten in het kader van gebiedsbescherming vast te kunnen stellen.

5.1 Verwachting en bureauonderzoek

Het plangebied vormt een deel van een melkveebedrijf en een perceel agrarisch cultuurland en bestaat uit bebouwing, erfverharding en grasland. De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied niet tot een geschikte groeiplaats voor beschermde planten, maar wel tot een potentieel geschikt functioneel leefgebied voor verschillende beschermde diersoorten. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer, behoort het plangebied mogelijk tot functioneel leefgebied van beschermde diersoorten uit onderstaande soortgroepen:

- vogels;
- vleermuizen;
- grondgebonden zoogdieren;
- amfibieën;

Overige soorten

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde faunasoorten als reptielen, libellen, vissen, dag- en nachtvlinders, bladmossen, sporenplanten, haften en kreeftachtigen omdat het onderzoeksgebied geen geschikte habitat vormt voor deze soorten of omdat het plangebied buiten het normale verspreidingsgebied van deze soortgroepen ligt. Het is niet aannemelijk dat soorten, of soortgroepen, die moeilijk nieuwe leefgebieden koloniseren, zich spontaan buiten het normale verspreidingsgebied vestigen. Dit geldt bijvoorbeeld voor sommige kleine grondgebonden zoogdieren, reptielen en voor planten.

5.2 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het plangebied op 13 november 2020 tijdens de daglichtperiode (middag) bezocht. Het onderzoeksgebied is te voet onderzocht op de aanwezigheid en potentiële aanwezigheid van beschermde flora- en faunawaarden. Het gebied is visueel en auditief onderzocht. Tijdens het veldbezoek is gebruik gemaakt van een verrekijker (Swarovski 12x50), zaklamp en zijn de in dit rapport opgenomen afbeeldingen gemaakt. De onderzoeker beschikte tevens over een warmtebeeldcamera (Helion Pulsar xq28).

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- veldbezoek door ervaren ecooloog;
- aanvullend bronnenonderzoek (o.a. internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland;
- Atlas van de zoogdieren van Nederland;
- Nieuwe atlas van de Nederlandse flora;
- NDFF Verspreidingsatlas;

Het weer tijdens het veldbezoek

Bewolkt, droog, temperatuur 12°C, wind 2-3 Bft

Vogels

Het gebied is visueel en auditief onderzocht op het voorkomen van (broed)vogels. De onderzoeksperiode is matig geschikt voor onderzoek naar (broed)vogels. Sommige vogels vertonen nog wel territorium-indicerend gedrag (zingen/balts), maar vogels hebben doorgaans geen bezet nest in deze tijd van het jaar en zomergasten hebben de broedplaats verlaten. Standvogels, zoals steenuil, kerkuil en huismus bevinden zich doorgaans nog wel op of in de directe omgeving van de nestplaats.

In het plangebied is gekeken naar vogels, oude nesten en sporen die op de aanwezigheid van nesten in het plangebied duiden, zoals prooiresten (roofvogels), schijtsporten, braakballen, ruiveren (roofvogels), eierdoppen en zichtbaar nestmateriaal. Op basis van een beoordeling van de landschappelijke kenmerken kan een goede inschatting gemaakt worden van de functie van het onderzoeksgebied voor vogels en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar vogels.

Grondgebonden zoogdieren

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde grondgebonden zoogdieren. De onderzoeksperiode is geschikt voor verspreidingsonderzoek en matig geschikt voor onderzoek naar voortplantingslocaties. Sommige grondgebonden diersoorten bezetten de voortplantingsplaats nog omdat ze nog zogende jongen hebben, maar de meeste grondgebonden zoogdieren hebben al zelfstandige jongen die de voortplantingsplaats verlaten hebben.

Er is in het onderzoeksgebied gezocht naar grondgebonden zoogdieren, verblijfplaatsen en sporen die op de aanwezigheid van grondgebonden zoogdieren in het onderzoeksgebied duiden zoals hollen, nesten, graaf-, krab- en bijtsporten, haren, prooiresten, pootafdrukken en uitwerpselen
Vleermuizen

Vleermuizen

De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen. Er is in het onderzoeksgebied gezocht naar vleermuizen en naar potentiële rust- verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen.

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode van het jaar dat sommige vleermuizen inactief zijn en de winterverblijfplaats bezetten. Soorten als gewone- en ruige dwergvleermuis zijn soms nog wel actief op relatief 'warme' avonden/nachten en bezetten nog de zomerverblijfplaats. Sommige vleermuissoorten bezetten de winterverblijfplaats op enige afstand van de zomerverblijfplaats. Het plangebied is bezocht op een moment op de dag dat vleermuizen niet foerageren en geen lijnvormige landschapselementen benutten als vliegroute. De mogelijke betekenis van het onderzoeksgebied als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen is bepaald op basis van een visuele beoordeling van de landschappelijke karakteristieken van het plangebied.

Amfibieën

De onderzoeksperiode is matig geschikt voor verspreidingsonderzoek naar amfibieën en ongeschikt voor onderzoek naar voortplantingswateren. Amfibieën bezetten de winterrustplaats in deze tijd van het jaar. Amfibieën in winterrust bezetten een rustplaats op land of in de sliblaag van open water. Amfibieën in landbiotoop zitten doorgaans diep weggekropen in hollen en gaten in de grond of onder strooisel, bladeren, takken, rommel of opgeslagen goederen en zijn dan lastig waar te nemen.

Op basis van een beoordeling van landschappelijke kenmerken kan een goede inschatting gemaakt worden van de functie van het onderzoeksgebied voor amfibieën en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar deze soorten. Daarbij is tevens rekening gehouden met de ligging van het plangebied ten opzichte van het (normale) verspreidingsgebied van verschillende amfibieënsoorten.

5.3 Resultaten

In deze paragraaf worden de resultaten van het veldbezoek gepresenteerd. Alleen soorten die in het onderzoeksgebied vastgesteld zijn, zeer waarschijnlijk in het onderzoeksgebied voorkomen of soorten waarvan het onderzoeksgebied een (essentieel) onderdeel van het functionele leefgebied vormt, worden in deze paragraaf besproken.

Vogels

De slooplocatie vormt functioneel leefgebied van verschillende vogelsoorten. Vogels benutten het plangebied als foerageergebied en er nestelen jaarlijks vogels in de bebouwing op het erf. In de stallen zijn verschillende nesten van de huismus en boerenwaluw waargenomen en vermoedelijk nestelen soorten als holenduif, houtduif, kauw en witte kwikstaart in de gebouwen. In de klimop nestelt mogelijk een merel. Er zijn in het plangebied geen uilen waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden dat steen- of kerkuil een vaste rust- of nestplaats in het plangebied bezet. Een vaste rust- en voortplantingsplaats van uilen is doorgaans makkelijk te herkennen aan de hand van schijfsporen, ruiveren en braakballen onder de rustplaats.

Foto links: oud nest nestplaats van de boerenwaluw. Foto rechts: nest van de huismus.

Door het slopen van bebouwing tijdens voortplantingsperiode, wordt mogelijk een bezet vogelnest verstoord, beschadigd en vernield. Als gevolg van het verstoren, beschadigen of vernielen van een bezet vogelnest, worden mogelijk eieren beschadigd of vernield of (jonge) vogels gedood. Door uitvoering van de voorgenoemde activiteiten neemt de betekenis van het plangebied als foerageergebied voor vogels niet af.

De bouwlocatie wordt vermoedelijk door vogels benut als foerageergebied, maar vogels nestelen er niet. Door het bouwen van de woningen en het aanleggen van tuinen neemt de betekenis van het plangebied als foerageergebied voor vogels die in het open agrarisch cultuurland, af.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Slopen bebouwing tijdens de voortplantingsperiode;
- Vervangen bebouwing door agrarisch cultuurland;
- Vervangen agrarisch cultuurland door woningen en tuinen;

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn in het plangebied geen beschermde grondgebonden zoogdieren waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden dat grondgebonden zoogdieren een rust- en/of voortplantingsplaats bezetten in het plangebied. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer, wordt de slooplocatie als functioneel leefgebied van verschillende grondgebonden zoogdieren beschouwd. Vermoedelijk foerageren soorten als egel, bosmuis, huisspitsmuis en vos in het plangebied en mogelijk bezetten bosmuis en huisspitsmuis er een vaste rust- en voortplantingslocatie. Voorgenoemde soorten kunnen een vaste rust- en voortplantingsplaats bezetten in hopen en gaten in de grond, onder opgeslagen goederen en voertuigen en onder rommel. Er is geen potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats van egel, steenmarter of kleine marterachtigen in het plangebied aangetroffen. De bouwlocatie vormt vermoedelijk foerageergebied voor soorten als aardmuis, haas, vos en veldmuis en mogelijk bezet de aard- en veldmuis er een vaste rust- en voortplantingsplaats. Door het uitvoeren van grondverzet wordt mogelijk een aard- en veldmuis gedood en een vaste rust- en voortplantingsplaats van deze soorten beschadigd en vernield. De oevers langs de bouwlocatie worden niet als functioneel leefgebied van de waterspitsmuis beschouwd.

Door uitvoering van de voorgenoemde plannen op de slooplocatie, neemt de betekenis van het plangebied als foerageergebied voor grondgebonden zoogdieren niet af. Door het bebouwen van de bouwlocatie, neemt de

functie van de bouwlocatie als foerageergebied voor de veldmuis vermoedelijk af in het deel dat daadwerkelijk ingericht wordt als erf en tuin.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Vergraven grond;
- Bebouwen, verharden en aanleggen tuin;
- Verwijderen opgeslagen goederen en rommel;

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Er zijn tijdens het veldbezoek geen vleermuizen waargenomen en er zijn geen potentiële vaste rust- of voortplantingsplaatsen van vleermuizen in het plangebied aangetroffen. Op de bouwlocatie ontbreken potentiële vaste rust- en voortplantingslocaties. Op de slooplocatie staan enkele stallen met gemetselde buitengevels, maar deze buitengevels beschikken niet over een luchtsponw. Verder is in het plangebied geen potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats van vleermuizen waargenomen, zoals een hole ruimte achter een windveer, loodslab, gevelbetimmering, gevelpan, nokvorst, vensterluik of zonnewering. De stallen zijn toegankelijk voor vleermuizen, maar er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een vaste rust- of voortplantingsplaats aan de binnenzijde van een gebouw bezetten. Een vaste rust- of voortplantingsplaats aan de binnenzijde van een gebouw is eenvoudig vast te stellen vanwege uitwerpselen op de vloer onder de hangplek.

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten wordt geen vleermuis verstoord of gedood en wordt geen vaste rust- of voortplantingsplaats verstoord, beschadigd of vernield.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Geen;

Foerageergebied

Het veldbezoek is uitgevoerd buiten de periode van de dag waarop vleermuizen foerageren, maar op basis van een beoordeling van de inrichting en het gevoerde beheer, wordt de slooplocatie als een geschikt foerageergebied voor vleermuissoorten als laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis beschouwd. Voorgenoemde vleermuissoorten foerageren rond de gebouwen en vliegen vleermuizen over het plangebied terwijl ze foerageren rond randen en kronen van bomen die net buiten het plangebied staan. De inrichting en het intensieve agrarische beheer, maken de bouwlocatie tot een ongeschikt foerageergebied voor vleermuizen, maar mogelijk vliegen vleermuizen over het plangebied terwijl ze foerageren rond randen en kronen van de laanbomen die net noorden van het plangebied staan.

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt de betekenis van het plangebied als foerageergebied niet aangetast.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Geen;

Vliegroute

Sommige vleermuissoorten benutten lijnvormige elementen ter geleiding en beschutting tijdens het foerageren en om van verblijfplaats naar foerageergebied te vliegen (en van foerageergebied naar verblijfplaats). Lijnvormige elementen die benut worden als vliegroute kunnen bestaan uit lijnvormige houtopstanden, laanbomen, dijken en wateren, maar ook gevels van woningen.

Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement en maakt daarom geen onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen. Langs de Bobeldijk staan essen laanbomen, waarvan een deel dood of ziek is als gevolg van essentaksterfte. Mogelijk benutten vleermuizen de laanbomen langs de Bobeldijk als vliegroute. Door het slopen van bebouwing en het bouwen van de woningen wordt deze

mogelijke functie niet aangetast. De woningen worden op enige afstand van de laanbomen gebouwd waardoor de laanbomen niet dusdanig belicht worden, dat een mogelijk aanwezige vliegroute negatief beïnvloeden. Uitvoering van de voorgenomen activiteiten heeft geen negatief effect op een vliegroute van vleermuizen buiten het plangebied.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Geen;

Amfibieën

Er zijn tijdens het veldbezoek geen amfibieën waargenomen, maar gelet op de inrichting en het gevoerde beheer, wordt zowel de sloop- als bouwlocatie als functioneel leefgebied van verschillende amfibieënsoorten beschouwd. Soorten als bastaardkikker, gewone pad, kleine watersalamander en bruine kikker benutten de buitenruimte vermoedelijk als foerageergebied en bezetten er waarschijnlijk ook een vaste rustplaats. Amfibieën kunnen een vaste rustplaats bezetten in holen en gaten in de grond, onder groen(afval) en opgeslagen spullen. Voortplantingsbiotoop voor amfibieën ontbreekt in het plangebied. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer, is de betekenis van het plangebied als functioneel leefgebied voor amfibieën gering. De gebouwen zijn niet toegankelijk voor amfibieën. De ontwikkellocatie is grotendeels ongeschikt als functioneel leefgebied voor amfibieën. Amfibieën komen vermoedelijk uitsluitend voor in de smalle oeverzone rondom het plangebied.

Door het verwijderen van opgeslagen spullen, groen(afval) en het uitvoeren van grondverzet, wordt mogelijk een amfibie gedood en wordt een vaste (winter)rustplaats beschadigd en vernield. Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten neemt de betekenis van het plangebied als foerageergebied voor amfibieën niet af.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Verwijderen opgeslagen spullen en groen(afval);
- Uitvoeren grondverzet;

Overige soorten

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen. Het gevoerde beheer en de inrichting maken het onderzoeksgebied tot een ongeschikt functioneel leefgebied voor deze soorten.

5.4 Toetsingskader

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Het is verboden om alle soorten die beschermd zijn volgens de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn, evenals de in paragraaf 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming genoemde soorten te doden, evenals het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen. Verder is het verboden om plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor sommige in de Wet natuurbescherming genoemde soorten geldt een ontheffing voor het opzettelijk doden en vangen en het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste rust- en voortplantingsplaats, als gevolg van werkzaamheden die uitgevoerd worden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling. In voorliggend geval is de vrijstellingsregeling van de Provincie Noord-Holland van kracht.

Ook gelden er bepaalde vrijstellingen voor het verbod op doden mits er gewerkt wordt volgens een door de Minister goedgekeurde Gedragscode. Dit kan de Gedragscode Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting zijn van Stadswork (2016).

Zorgplicht

Artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming voorziet in een algemene verplichting voor een ieder om voldoende zorg te dragen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

De zorgplicht is als een open norm geformuleerd in het eerste lid van artikel 1.11. In het tweede lid wordt de zorgplicht iets geconcretiseerd door te bepalen dat de zorgplicht in elk geval inhoudt dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten:

1. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
2. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
3. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Wettelijk kader

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet natuurbescherming is het toegestaan om sommige soorten opzettelijk te doden en te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

In het kader moet zorgplicht is de initiatiefnemer verplicht om schadelijke gevolgen voor in het wild levende dieren en planten zo veel mogelijk te voorkomen. Dit betreft maatwerk. Indien het mogelijk is om zinvolle concrete maatregelen m.b.t. de zorgplicht te benoemen, zijn deze opgenomen in dit rapport.

5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

Vogels

Door het slopen van bebouwing tijdens de voortplantingsperiode, wordt mogelijk een bezet vogelnest beschadigd en vernield en wordt mogelijk een (jonge, niet vlieg-vlugge) vogel gedood. De nesten van de huismus zijn jaarrond beschermd en mogen alleen met een ontheffing verstoord, beschadigd en vernield worden. Van de overige vogelsoorten die in het plangebied nestelen, is uitsluitend het bezette nest beschermd is, niet het oude nest of de nestplaats.

Voor het verstoren/vernielen van een bezet nest (eieren) of het doden van een vogel kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die kunnen leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen daarom buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. Wel mag initiatiefnemer maatregelen treffen die vogels weerhouden te gaan nestelen in het plangebied. De meest geschikte periode om de gebouwen te slopen half juli-februari.

Om de nesten en nestplaats van de huismus te mogen verstoren, beschadigen en te vernielen, dient een ontheffing aangevraagd te worden. Voorwaarde voor het verkrijgen van een ontheffing is het realiseren van vervangende nestplaatsen van huismus. Op het erf blijven voldoende gebouwen staan, waaronder twee woningen, waaraan vervangende nestplaatsen bevestigd kunnen worden.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Bebouwing slopen buiten de voortplantingsperiode;
- Ontheffing aanvragen om nest en nestplaats van de huismus te verstoren, beschadigen en te vernielen;

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten wordt geen vleermuis verstoord of gedood en wordt geen vaste rust- of verblijfplaats beschadigd of vernield.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Geen;

Essentieel foerageergebied

Als gevolg van de uitvoering van voorgenomen activiteiten wordt geen essentieel foerageergebied beschadigd of vernield.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Geen;

Essentiële Vliegroute

Als gevolg van de uitvoering van voorgenomen activiteiten wordt geen essentiële vliegroute negatief beïnvloed of teniet gedaan.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Geen;

Grondgebonden zoogdieren

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt mogelijk een beschermd grondgebonden zoogdier gedood en wordt mogelijk een rust- en/of voortplantingsplaats van een beschermd grondgebonden zoogdier beschadigd en vernield. Voor de beschermde grondgebonden diersoorten, die een vaste rust- of voortplantingsplaats in het plangebied bezetten, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden' en het 'beschadigen/vernielen van vaste rust- en voortplantingsplaats' omdat de voorgenomen activiteiten uitgevoerd worden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Geen;

Amfibieën

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt mogelijk een amfibie gedood en wordt mogelijk een vaste rustplaats beschadigd en vernield.

Voor de amfibieën, die een vaste rustplaats in het plangebied bezetten, en die mogelijk gedood worden, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden' en het 'beschadigen/vernielen van vaste rust- en voortplantingsplaats'. Deze vrijstelling is van toepassing omdat de voorgenomen activiteiten beschouwd worden als 'ruimtelijke ontwikkeling'.

Het plangebied ligt in het verspreidingsgebied van de rugstreeppad. Het is niet aannemelijk dat een rugstreeppad tijdens de slooffase wordt gedood, maar mogelijk vestigt de soort zich wel in het plangebied in de bouwfase op de bouwlocatie. Om te voorkomen dat het plangebied in gebruik genomen wordt als functioneel leefgebied door de rugstreeppad, dient voorkomen te worden dat geschikt voortplantingsbiotoop aanwezig is. Geschikt voortplantingsbiotoop voor de rugstreeppad bestaat uit ondiepe, visvrije, plassen en poelen, zoals gaten in de grond en diepe wielsporen die na een flinke regenbui vol hemelwater komen te staan. Door het plangebied 'glad' te houden zodat geen poelen en plassen ontstaan, is het niet aannemelijk dat de rugstreeppad zich zal vestigen in het plangebied. Indien de rugstreeppad een vaste rust- of voortplantingsplaats in het plangebied bezet, dient een ontheffing aangevraagd te worden om deze te mogen beschadigen/vernielen. Indien niet voorkomen kan worden dat ondiepe poelen of plassen ontstaan, kunnen beide bouwlocaties met amfibieënscherm afgezet worden, zodat de rugstreeppad de bouwlocaties niet kunnen benutten.

Overigens speelt een eventuele overtreding van de Wet natuurbescherming m.b.t. de rugstreeppad (en eventueel ook broedvogels) niet in de slooffase, maar in de bouwfase. Initiatiefnemer kiest ervoor om de Wet natuurbescherming 'aan te haken' in het traject van de Omgevingsvergunning, indien een negatief effect op beschermde soorten of -waarden, niet op voorhand uitgesloten kunnen worden tijdens de uitvoeringsfase. Indien de Wnb aanhaakt in het traject van de Omgevingsvergunning, is de gemeente bevoegd gezag en dient zij toe te zien op handhaving van de Wet natuurbescherming.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Geen;

Overige soorten

Het onderzoeksgebied behoort niet tot functioneel leefgebied van andere beschermde flora- of faunasoorten. Vanwege de lokale invloedssfeer heeft de voorgenomen activiteit geen negatief effect op andere beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

In onderstaande tabel worden de wettelijke consequenties samengevat weergegeven.

Soortgroep	Functie	Beschermde soorten planlocatie	Verbodsbepalingen (Wet natuurbescherming)	Aandachtspunt
Grondgebonden zoogdieren	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie wordt niet aangetast	Geen
Grondgebonden zoogdieren	Vaste verblijf- en voortplantingsplaats	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Grondgebonden zoogdieren	Doden van dieren	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Vogels	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; er wordt geen jaarrond beschermde nestplaats aangetast	Geen
Vogels	Bezette nesten (niet jaarrond beschermd)	Diverse soorten	Art. 3.1 lid 2	Werken buiten voortplantingsperiode
Vogels	Jaarrond beschermde nest- en rustplaats	huismus	Art. 3.1 lid 2	Ontheffing aanvragen
Vogels	Doden van dieren	Diverse soorten	Art. 3.1 lid 1	Werken buiten voortplantingsperiode
Vleermuizen	Verblijfplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie wordt niet aangetast	Geen
Vleermuizen	Vliegroute	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen	Doden van dieren	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Geen
Amfibieën	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie wordt niet aangetast	Geen
Amfibieën	Vaste verblijfplaats	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Voorkom vestiging rugstreeppad in wateren in plangebied
Amfibieën	Voortplantingsplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Voorkom vestiging rugstreeppad in wateren in plangebied
Amfibieën	Doden van dieren	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Voorkom vestiging rugstreeppad in wateren in plangebied
Overige soorten	Dieren en overige functies	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen

Samenvatting van de wettelijke consequenties.

Soortgroep	Rust- en verblijfplaats	Voortplantingsplaats	Vliegroute (vleermuizen)	Essentieel foerageergebied	Wettelijke consequenties	Nader onderzoek vereist	Ontheffing vereist
Grondgebonden zoogdieren	Ja	Ja	n.v.t.	nee	nee	nee	nee, vrijstelling
Vogels	ja	Ja	n.v.t.	nee	ja	ja	ja
Vleermuizen	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee
Amfibieën	ja	nee	n.v.t.	nee	nee	nee	Nee, voorkom vestiging rugstreeppad

Vereenvoudigde samenvatting van de wettelijke consequenties per diergroep.

5.6 Historische gegevens en overige bronnen

Er zijn geen historische gegevens van het plangebied bekend.

5.7 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd.

HOOFSTUK 6 CONCLUSIES

De voorgenomen activiteiten worden gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor een aantal algemeen voorkomende en talrijke faunasoorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden', en het opzettelijk beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingsplaats', als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Voor beschermde soorten die niet op deze vrijstellingslijst staan, is een ontheffing vereist om ze te mogen doden of om opzettelijk rust- en voortplantingsplaats te mogen beschadigen en te vernielen. Afhankelijk van de status van de beschermde soorten, kan soms ook gewerkt worden conform een door de Minister goedgekeurde, en op de situatie toepasbare, gedragscode. In het kader van de zorgplicht moet rekening worden gehouden met alle in het plangebied aanwezige planten en dieren en moet er gekozen worden voor een werkmethode en/of planning in de tijd, waardoor planten en dieren zo min mogelijk schade ondervinden als gevolg van de voorgenomen activiteiten.

Het plangebied behoort niet tot Natuurnetwerk Nederland, ganzenfoerageergebied, weidevogelleefgebied, Terreinen binnen de vastgestelde kritische afstand van Natura 2000 of Natura 2000. Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot een negatief effect op Natuurnetwerk Nederland, ganzenfoerageergebied of weidevogelleefgebied en leidt daarom niet tot wettelijke consequenties. Gelet op de aard en omvang van de voorgenomen activiteiten en de afstand tussen het plangebied en Natura 2000-gebied, kan een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied op voorhand uitgesloten worden. Ook ligt het plangebied buiten de zone 'Terreinen binnen de vastgestelde kritische afstand van Natura 2000'. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten in het kader van gebiedsbescherming vast te kunnen stellen.

De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied niet tot een geschikte groeiplaats voor beschermde planten, maar wel tot geschikt functioneel leefgebied van verschillende beschermde diersoorten. De slooplocatie wordt benut als foerageergebied door vogels, amfibieën en grondgebonden zoogdieren en mogelijk bezetten vogels en verschillende beschermde amfibieën en grondgebonden zoogdieren er een vaste rust- en voortplantingsplaats. De bouwlocatie vormt ook foerageergebied voor vogels, amfibieën en grondgebonden zoogdieren, maar op de bouwlocatie bezetten alleen sommige grondgebonden zoogdieren en amfibieën een vaste rust- en/of voortplantingsplaats. Vleermuizen vliegen vermoedelijk wel incidenteel over beide deelgebieden tijdens het foerageren, maar bezetten er geen vaste rust- of voortplantingsplaats.

Er nestelen vogels op de slooplocatie waarvan uitsluitend het bezette nest beschermd is, niet het oude nest of de nestplaats, en er nestelen huismussen. Het nest en de nestplaats van de huismus is jaarrond beschermd is en mag alleen geschaad worden mits daarvoor een ontheffing is verkregen. Omdat vervangende nestplaatsen geplaatst kunnen worden op de resterende gebouwen op het erf, is het aannemelijk dat deze ontheffing verkregen wordt.

Voor de beschermde grondgebonden zoogdieren en amfibieën, die mogelijk gedood worden of waarvan de vaste rust- en/of voortplantingsplaats mogelijk beschadigd of vernield wordt, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden' en het 'beschadigen en vernielen van vaste verblijf- en/of voortplantingsplaats'. Deze vrijstelling is van toepassing omdat er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling.

Door het uitvoeren van voorgenomen activiteiten, neemt de betekenis van het plangebied als foerageergebied voor sommige beschermde diersoorten af, dit leidt echter niet tot wettelijke consequenties.

Bijlagen

Bijlage 1. De natuurkalender (indicatie voor het uitvoeren van werkzaamheden het kader van de zorgplicht)

Bijlage 2. Toelichting Wet natuurbescherming

Bijlage 3. Fotobijlage

Bijlage 4. Geraadpleegde bronnen:

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaien vochtig/nat grasland												
maaien droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

- Optimale periode voor werkzaamheden.
- Acceptabele periode voor werkzaamheden.
De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.
- Geen werkzaamheden in deze periode.
Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2

Toelichting Wet Natuurbescherming

Drie beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn (het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn) en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels (ruim 700 soorten), zijn beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Soortenbescherming en het ‘nee, tenzij principe’

De verbodsbepalingen voor vogels en Habitatrichtlijnsoorten in de Wet natuurbescherming sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen zijn gericht op de bescherming van individuen van soorten.

Ook voor de andere soorten, die niet op grond van de Vogel- of Habitatrichtlijn maar vanuit nationaal oogpunt beschermd worden, geldt dat de verbodsbepalingen zien op het individu, maar of ontheffing verleend kan worden, wordt afgewogen tegen het effect van de ingreep op het populatieniveau van de soort.

Zorgplicht voor dieren en planten

Of dier- en plantensoorten nu wettelijk beschermd zijn of niet, iedereen moet voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De wet erkent daarmee de intrinsieke waarde van in het wild levende soorten. De Memorie van Toelichting zegt het zo: “De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”.

Vrijstelling regelgeving

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. In (veel) gevallen kunt u gebruik maken van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgesteld voor een van te voren bepaalde categorie van gevallen. Er zijn verschillende vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Een bekende en reeds in de praktijk toegepaste vorm van vrijstelling is die van de gedragscode. In de Wet natuurbescherming zijn voor beschermde soorten ook andere vormen van vrijstelling geïntroduceerd, zoals door middel van een Programmatische Aanpak of via een provinciale verordening. Overigens is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling mogelijk.

Gedragscodes die zijn opgesteld onder de Flora- en faunawet kunnen worden uitgebreid ten aanzien van soorten die op grond van de Wet natuurbescherming beschermd worden maar dat op grond van de Flora- en faunawet nog niet waren. Goedkeuring van een gedragscode op grond van de Flora- en faunawet blijft ook onder de Wet natuurbescherming geldig, voor de duur van de goedkeuring. Daarna dient de gedragscode voor goedkeuring getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming.

Welke soorten zijn beschermd?

De Wet natuurbescherming kent drie categorieën beschermde soorten:

1. Ten eerste worden alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn.
2. Ten tweede worden soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn.
3. Tenslotte is er een beschermingsregime voor 'andere soorten' waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Vrijgestelde soorten

In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet is het toegestaan de onderstaande soorten opzettelijk te doden, en te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat. De vrijstelling is van kracht wanneer de handeling verband houdt met de volgende activiteiten:

- de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- het bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.

Nederlandse Naam	Wetenschappelijke Naam	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	Ministerie EZ (AMVB RN art 3.31)
Zoogdieren														
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosmuis*	<i>Apodemus sylvaticus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	x	x	x		x	x			x	x	x	x	x
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>						x1							
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Haas	<i>Lepus europeus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	x	x	x		x	x			x	x		x	x
Huisspitsmuis*	<i>Crocidura russula</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>						x							
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Steenmarter	<i>Martes foina</i>			x			x2							
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x
Veldmuis*	<i>Microtus arvalis</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	x	x	x		x	x			x	x		x	x
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>							x						
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Amfibieën en reptielen														
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>						x3							
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>						x4							
Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus (Rana ridibunda)</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Middelste groene kikker / Bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton esculentus (Rana esculenta)</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Opmerking bij Friesland: in de stukken wordt ook vrijstelling gegeven voor de mol, maar deze is niet beschermd onder de Wnb.

Lijst met soorten waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd.

Bijlage 3. Fotobijlage. Impressie van het plangebied en de directe omgeving.

Bijlage 4. Geraadpleegde bronnen:

Internet:

<https://www.verspreidingsatlas.nl>

[https://www.synbiosys.alterra.nl/Natura 2000/](https://www.synbiosys.alterra.nl/Natura_2000/)

<https://www.regelink.net/kenniscentrum/beschermde-soorten-wet-natuurbescherming/>

<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol> (vleermuisprotocol)

<https://calculator.aerius.nl>

<http://www.ruimtelijkeplannen.nl>

<https://pdokviewer.pdok.nl/>